

Omgevingsanalyse Corona

- Analyseperiode: woensdag 13 mei 2020 15.00 uur - donderdag 14 mei 15:00 uur
- Naam (10)(2e): (10)(2e)
- Analysebron(nen): Coosto, (social) media en overige bronnen
- Aantal berichten afgelopen 24 uur: 2.600 (waarvan 1.400 reacties op reacties)

Karakterisering

- Impact & reikwijdte: Internationaal incident, Landelijke uitstraling
- Dominante thema's: Chloroquine, vakantie, scholen, sportscholen, immuniteit
- Veel gebruikte hashtags of zoekwoorden: #rivm, #coronavirus, #corona, #rutte, #covid19
- Ontwikkelingen en kantelingen in gesprek: Er heerst tevredenheid over de heropening van de scholen en er wordt vooruitgekeken naar de zomervakantie. Men vraagt zich af of, en zo ja; hoe, we op vakantie kunnen.

Samenvatting

- Nu er deze week geen nieuwe maatregelen worden aangekondigd, neemt de media de ruimte om terug te blikken en vooruit te kijken. Er wordt gesproken over de heropening van de scholen en de zomervakantie die steeds dichterbij komt. Touroperator Corendon krijgt veel aandacht met hun plan om sneltesten in te zetten voordat mensen op vakantie gaan.
- Ook stakeholders nemen de tijd om terug te blikken en vooruit te kijken. Schoolleiders zijn tevreden met de eerste schooldagen, de reisbranche blik vooruit op de zomervakantie en wordt gezegd dat er nog steeds niet genoeg getest wordt in Nederland.
- De livesessie die (10)(2e) met RIVM-arts (10)(2e) had, wordt wisselend ontvangen. Er is verontwaardiging over hoe de kijkers van de livesessie (10)(2e) uitscholden. Verder is er veel aandacht voor het feit dat het RIVM chloroquine gaat inkopen en de onduidelijkheid over (groeps)immuniteit.

Mediabeeld

- **NU.nl**: "AVS: 'Vrijwel alle scholen tevreden over verloop eerste dagen na heropening'"
- **Trouw**: "Hoe lang houdt de daling van het aantal covid-patiënten op de ic nog aan?"
- **BNR**: "Kinderen zijn vrijwel nooit verspreider van coronavirus"
- **NOS**: "Forse daling andere infectieziekten door coronamaatregelen"
- **Trouw**: "Nee, Bill Gates heeft (voor zo ver bekend) niets met het virus te maken, zo herken je nepnieuws over corona"
- **Trouw**: "Corendon adverteert met dubieuze coronatesten"
- **NOS**: "Touroperator komt met sneltest op corona, ondanks felle kritiek"
- **Volkskrant**: "Een rigoureuze containmentbeleid is nodig om zoveel mogelijk levens te sparen tot er een vaccin is"
- **Volkskrant**: "Grenzen binnen de EU op een kier, mondkapjes om en strikte protocollen: zo kunnen we toch op vakantie"
- **AD**: "Onderzoek wijst uit dat Nederlanders vertrouwen hebben in aanpak van het coronavirus"
- **NRC**: "De baas mag zijn werknemers toch wél temperen"
- **Telegraaf**: "RIVM koopt chloroquine tegen coronavirus"
- **De Groene Amsterdammer**: "Corona: Een week bij de GGD 'We zitten in een spagaat'"
- **NOS**: "55.000 kinderen na heropening niet naar school uit angst voor coronavirus"
- **Leeuwarder Courant**: "Complotdenkers gaan aan de haal met video van longarts: 'Vaccin draagt wel bij en respect voor RIVM'"
- **AD**: "Spectaculair minder oorspij en buikgriep door coronamaatregelen"
- **Telegraaf**: "Dit doen airco's met het coronavirus"
- **Parool**: "WHO waarschuwt: het is mogelijk dat corona nooit meer weggaat"
- **NOS**: "Doorwerken met griepverschijnselen echt niet doen"
- **NU.nl**: "Kabinet volgt toch EU-advies op: naast vouchers ook recht op terugbetaling"
- **NU.nl**: "Sportscholen openen of niet? 'Veel inspanning betekent meer druppels'"

Dagelijkse cijfers:

- **NOS**: (13/05): "31 coronapatiënten minder op IC"

In deze omgevingsanalyse analyseren we beleving, geen feiten. We gebruiken daarvoor sociale media en (online en offline) nieuwsbronnen. Live volgen? Bekijk dan het speciaal ingericht [dashboard](#).

- **Hart van Nederland:** (14/05): "RIVM meldt 28 nieuwe doden en 27 nieuwe ziekenhuisopnames"
- **NOS:** (14/05): "28 meer coronadoden, 27 nieuwe ziekenhuisopnames"
- **Nu.nl:** "RIVM meldt opnieuw klein aantal nieuwe sterfgevallen en nieuwe opnames"

Buitenland:

- **Telegraaf:** "Duitsers met corona besmetten minder andere mensen"
- **RTL Nieuws:** "Wetenschappers VS maken mondkapje dat oplicht door corona"
- **NOS:** "Virus ook in Lesotho, als laatste land in Afrika"
- **RTL Nieuws:** "40 procent IJslanders gebruikt corona-app, 'maar het helpt weinig'"
- **AD:** "Denen doen het 'relatief goed' na versoepelingen: besmettingsgetal gedaald"
- **Telegraaf:** "Maar 4,4 procent van de Fransen besmet geraakt met coronavirus"
- **Trouw:** "Vietnam wint coronastrijd met agressief test- en quarantainebeleid"

Stakeholderbeeld

- **Algemene Vereniging Schoolleiders (AVS):** "Schoolleiders zijn tevreden met eerste schooldagen. De AVS is trots op alle schoolleiders die dit samen met hun teams georganiseerd hebben en er weer gewoon staan in deze ongewone tijd."
- **(10)(2e)**, CEO Corendon: "We kunnen veilig op vakantie met coronatest voor vertrek"
- **(10)(2e)** arts-viroloog (in Nieuwsuur): "We weten nog niet goed of antistoffen je langdurig beschermen. En veel testen op antistoffen die worden aangeboden hebben absoluut niet de kwaliteit waar wij in de zorg iets mee kunnen."
- **(10)(2e)** opiniepeiler: "RIVM: 'extra risico bij zingen in koren niet bekend'. Ze snappen nog steeds niet hoe superspreading events ontstaan. (Heeft niets met 1,5 meter te maken)"
- **Geert Wilders,** PVV: "Tja dit schiet niet op zo. Nederland bungelt onderaan als het gaat om aantal testen. #corona #coronavirus"
- **Robert Bor,** FvD: "De hypothese waar @mauricedehond naar verwijst voor verspreiding van Covid-19 begint steeds plausibeler te klinken en verklaart een aantal fenomenen. Indien waar, dan biedt dat cruciale informatie voor het treffen van effectieve maatregelen."

Publieksbeeld

Informatievoorziening

- Vragen (uit social media en nieuwsmedia)
  - RIVM:
    - Waarom melden jullie de R0 niet bij de dagelijkse cijfers?
    - Waarom werd er een paar weken geleden een huisarts op de vingers getikt omdat deze (hydro)chloroquine zou aanbieden aan COVID-19-patiënten, terwijl het RIVM nu zelf ook chloroquine heeft ingekocht?
    - Als er zo wordt gehamerd op immuniteit, waarom wordt dan niet geadviseerd om je immuunsysteem te versterken met bijvoorbeeld vitamines?
  - Rijksoverheid:
    - Mag je met twee gezinnen in één huisje op vakantie?
    - Moeten jonge kinderen straks ook verplicht een mondkapje om in het ov?
- Geruchten
  - "Bill Gates heeft iets met het virus te maken"
  - "#RIVM-baas Van #Dissel staat op zwarte lijst van artsen."
  - "Omdat #Rutte en #RIVM nog steeds voor #groepsimmunitet gaan... Onbewezen dat het werkt en gevaarlijk voor de bevolking omdat de kans op meer overlijdens zeer groot is"
  - Vitamines en mineralen kunnen helpen om je weerstand tegen COVID-19 te verhogen.

Betekenisgeving

In deze omgevingsanalyse analyseren we beleving, geen feiten. We gebruiken daarvoor sociale media en (online en offline) nieuwsbronnen. Live volgen? Bekijk dan het speciaal ingericht [dashboard](#).

- In de week van 30 maart gaf 84 procent van de deelnemers aan vertrouwen te hebben in de informatie van het RIVM en 80 procent in de maatregelen van de overheid. Dat vertrouwen is in de weken erna alleen maar toegenomen. In de week van 13 april gaf 85 procent van de deelnemers aan vertrouwen te hebben in de informatie van het RIVM en 84 procent in de genomen maatregelen van de overheid. (Bron: [AD over onderzoek Nivel en RIVM](#))
- Een van de vervolgvragen in het onderzoek was of de Nederlanders deze maatregelen ook daadwerkelijk opvolgen. In de week van 30 maart antwoordde 93 procent van de ondervraagden zich te houden aan de richtlijnen van de overheid, 6 procent antwoordde zich er gedeeltelijk aan te houden. In de weken erna is wel een kleine daling te zien in het opvolgen van de regels. 91 procent laat weten zich in de week van 13 april nog te houden aan de maatregelen, 8 procent gaf aan zich gedeeltelijk te houden aan de richtlijnen. (Bron: [AD over onderzoek Nivel en RIVM](#))

Verontwaardiging:

- [\(10/2e\)](#) deed een livestream over covid-19 met een expert van het RIVM. Het idee: Een manier om jonge mensen hun vragen te beantwoorden over corona. Wat er gebeurde: Zijn fans noemden haar een hoer en gingen haar gebit beledigen.”(Bron: [Twitter](#))
- “RIVM koopt chloroquine tegen coronavirus, dus eerst wordt onderstaande huisarts berispt, omdat het bewuste medicijn verstrekt. En nu koopt @RIVM het zelf in.....schiet mij maar lek.” (Bron: [Twitter](#))

Reacties op (groeps)immunitet:

- “Na lang zeuren en zagen geeft ook RIVM toe dat er vooralsnog geen bewijs is over immunitet en eventuele duur daarvan”. (Bron: [Twitter](#))
- “#RIVM? zijn jullie niet die club die ons kabinet adviseerde in te zetten op groepsimmunitet? Waarom moet ik nog iets geloven van wat jullie de wereld in slingeren?” (Bron: [Twitter](#))
- “De [opmerking](#) dat immunitet nog niet bewezen is, staat haaks op [deze video](#)”
- “WHO maakt gehakt van groepsimmunitet” (Bron: [Opiniewebsite Loop van BNN-VARA](#)).

Schadebeperking

- De zomervakantie komt eraan en mensen zijn op zoek naar mogelijkheden om toch nog op vakantie te kunnen. Corendon is van plan om snelsten te gaan aanbieden aan reizigers, waardoor mensen op een ‘corona-vrije vakantie’ zouden kunnen.
- [Fitnessketen BigGym](#) stapt naar de rechter om gedwongen coronasluiting.

Advies

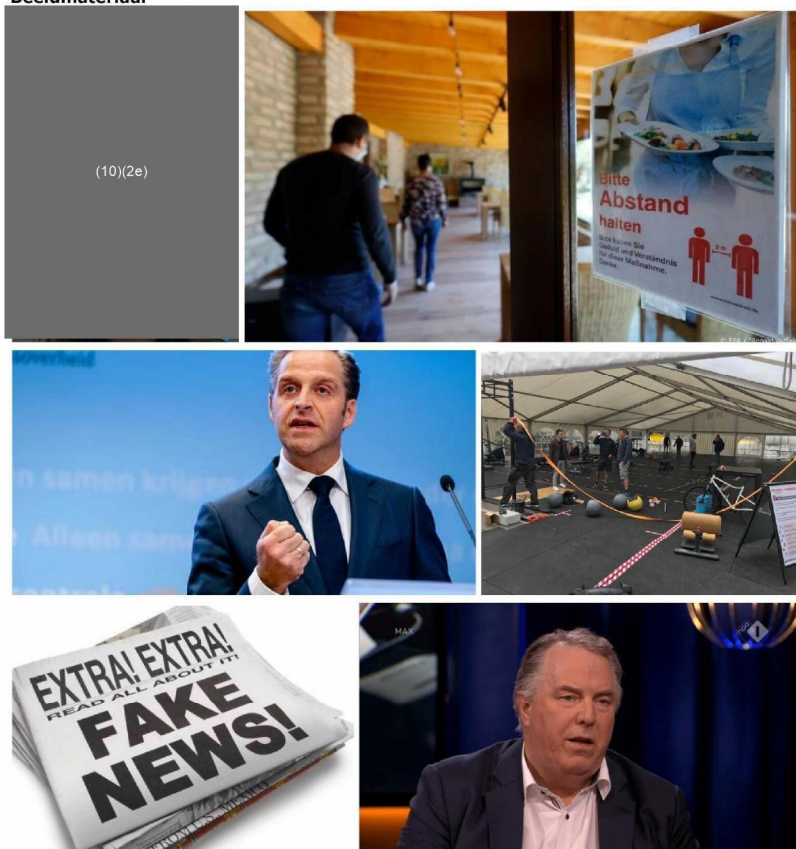
- Informatievoorziening
  - Leg uit dat de R0 ongeveer 2 weken achterloopt op de werkelijkheid en dat de ‘huidige’ R0 dus altijd een berekende gok is. En leg eventueel uit dat dit ook de reden is dat de R0 niet wordt gecommuniceerd in de dagelijkse update.
- Betekenisgeving
  - Geef uitleg over hoe het nu precies zit met (groeps)immunitet en wat het betekent als je immuun bent.
- Schadebeperking
  - Leg uit dat snelsten, zoals Corendon wil gaan aanbieden, momenteel niet betrouwbaar zijn.
  - Leg uit dat ook in de zomervakantie het belangrijk blijft dat mensen drukke plekken vermijden en dat ze thuis moeten blijven als ze klachten hebben.
  - Leg uit waarom binnen sporten en buiten sporten zo verschillend zijn wat betreft besmettingsgevaar.

In deze omgevingsanalyse analyseren we beleving, geen feiten. We gebruiken daarvoor sociale media en (online en offline) nieuwsbronnen. Live volgen? Bekijk dan het speciaal ingericht [dashboard](#).

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Beeldmateriaal

In deze omgevingsanalyse analyseren we beleving, geen feiten. We gebruiken daarvoor sociale media en (online en offline) nieuwsbronnen. Live volgen? Bekijk dan het speciaal ingericht [dashboard](#).